

Talen for regenten – tirsdag den 2. juli 2013. Afgående fugelkonge Erik T. Andersen

Tak for æren – at holde talen for majestæten, landets regent. Det er en ære, der følger med det at blive ud-skudt som Fuglekonge i dette hæderværdige selskab. Så jeg vil takke kongeskytte Henrik Brandt fordi jeg i dag kan stå her og tale for vores Dronning.

Det er en ære, som jeg sætter pris på. Jeg er nemlig rent ud sagt stolt af at leve i et monarki. Et monarki, hvor vi - i år for 60 år siden - var fremsynede nok til at gøre plads til en dame. For som vores bysbarn, Lise Nørgaard skrev: "De sendte en dame". Endda til Kongehuset. Og det var da vist udmærket, at vi fik klaret den lille tilretning af vores grundlov. Som det så skete i 1953. Og så var vejen banet fra Margrethe.

Her i selskabet er der jo ikke så mange kvinder. Så vi kan jo spørge os selv: Ville den gå an i 1787, da vores selskab blev stiftet. Og svaret er jo ligetil: dengang havde vi slet ikke et demokrati og langt mindre end grundlov. Så de tanker, der er affødt heraf – og som førte til ændringen af grundloven i 1953 – blev ikke tænkt i 1787.

Men nu er vi altså her. I 2013. Med Dronning Margrethe som regent. Et job hun påbegyndte i 1972. Så Dronningen har altså været på arbejdsmarkedet i mere end 40 år. Og det er hun stadig, skønt hun for længst er blevet pensionist. Men som Dronningen har sagt – når hun er blevet spurgt om ikke Frederik snart skal til roret – "der en opgave, man har fået, og som man har påtaget sig, og den hopper man ikke fra, fordi det måske kunne være personligt belejligt at slippe for noget af det". Nej, en ægte Dronning løber ikke af pladsen. Og tak for det.

Vores dronning er kendt for at være kvik i replikken. Være god til at skære ting ud i pap. Mest berømt er måske Dronningens nytårstale i 1984, hvor hun var forud for sin tid – og politisk modig – da hun sagde: "Så kommer vi med vores danske humor og små dumsmarte bemærkninger {...} Det kan vi ikke være bekendt".

Dronningen har siden sagt, at de ord blev sagt i tiden, og at ingen kunne vide, hvilken udvikling vi var midt i. Hun har sagt, at "Det skulle vise sig, at vi var totalt fremmede over for den kunst at være 'flere slagser'. Man kan sige, at det var et held, at det var på det tidspunkt, jeg fandt på at sige sådan noget. Det var endnu ikke et politisk kontroversielt emne. Blot et par år senere havde jeg aldrig vovet det. Da var emnet blevet politisk. Og jeg skal ikke spændes for noget politisk vogn", som Dronningen siger.

Jeg synes ordene holder i dag, selvom det er snart 30 år siden vi hørte dem første gang. "...vores danske humor og dumsmarte bemærkninger...".

Dronningen er umiddelbar, men er bevidst om den status, hun er født ind i og som hun skal bevare. Men samtidig respekterer Dronningen os andre: "Vi er alle sammen anderledes end andre, ellers ville vi jo være en slags myrer", siger hun. Og det er jo rigtig nok. Lad os glæde os over, at vi bare arbejder som myrer, men vi er det ikke ;-)

Vi, der sidder her, kan gå hjem og lukke vores dør og leve i fred. Det kan en dronning ikke på samme måde. Og det har der været mange meninger om. Jeg kan bedst lide den mening Dronningen selv har givet udtryk for. Den lyder sådan her:

"Det er ikke muligt at udvikle sig til et helt menneske, hvis man skal leve i en stue med kun tre vægge". Elegant, ikke ?

Jeg begyndte min tale med at spørge, om grundlovstankerne fra 1953 – dem om den kvindelige regent i vores land - kunne have haft deres gang i 1787. Det kunne de ikke. Og i dag, hvor jeg taler for vores majestæt, vil jeg sige, at netop kongehuset har været med til at binde hele vores historie sammen. Vores nuværende regent har forstået at lægge sit til kongerækken. Det har hun gjort ved at være en moderne monark, der har evnet at holde fast i traditionerne, samtidig med at hun har været åben for fornyelsen. Jeg er sikker på, at Dronning Margrethe den anden vil gå over i historien som en af de bedste monarker, vi har haft.

Må jeg med Dronningens ord bede GUD BEVARE DANMARK – og Roskilde og omegns Fugleskydningsselskab. Og må jeg bede selskabet rejse sig og med mig udbringe et leve for hendes Majestæt Dronning Margrethe den anden.

Roskilde, den 2. juli 2013

Erik T. Andersen